

Knjiga proroka Daniela - Sto sedamdeset i četiri

Proročki uvidi i božanske objave: razumijevanje Danielove vizije i njezinih implikacija za posljednje dane

Jeff Pippenger
2024-04-04

Dok se osvrćemo na treći posrednički rat, predstavljen u redcima trinaest do petnaest, podsjetit ćemo se na ono što je vodilo do tih redaka. U desetom poglavlju Daniel prima svoje posljednje viđenje, i time je prepoznat kao onaj koji razumije i unutarnja i vanjska proročka viđenja. Hebrejska riječ „dabar“, koja znači „riječ“, prevedena je kao „stvar“. U devetom poglavlju, kada je Gabrijel došao da Danielu omogući razumjeti viđenje o dvije tisuće i tristo dana, hebrejska riječ „dabar“ prevedena je kao „predmet“.

Da, dok sam još govorio u molitvi, čovjek Gabriel, kojega bijah vidio u viđenju na početku, doletjevši hitro, dotače me oko vremena večernje žrtve. I pouči me, i govoraše sa mnom, i reče: O Daniele, sada iziđoh da ti dam mudrost i razumijevanje. Na početku tvojih prošnji iziđe zapovijed, i ja dođoh da ti objavim; jer si veoma ljubljen: zato razumij stvar i promotri viđenje. Daniel 9:21–23.

Kad je Gabrijel rekao Danielu da „razumije stvar i razmotri viđenje“, hebrejska riječ „biyn“ prevedena je i kao „razumije“ i kao „razmotri“. Ta riječ znači mentalno razdvojiti. Gabrijel je obavijestio Daniela da načini mentalnu razliku između „dabar“, prevedenoga kao „stvar“, i „mareh“, prevedenoga kao „viđenje“. Da bi razumio tumačenje koje je Gabrijel davao Danielu u vezi s proročanstvom o dvije tisuće i tristo godina, Daniel je trebao prepoznati razliku između proročkoga viđenja predstavljenoga kao „stvar“ i proročkoga viđenja „mareh“. „Stvar“, koja je „dabar“, sa značenjem riječ, predstavlja vanjsku liniju proročanstva, a viđenje „mareh“ predstavlja unutarnju liniju proročanstva.

U desetom poglavlju Daniela prva istina koja se otkriva proučavatelju proroštva jest da Daniel predstavlja Božji narod u posljednjim danima koji razumije i unutarnje i vanjske proročke linije.

Treće godine perzijskoga kralja Kira objavljena je stvar Danielu, kojemu bijaše ime Baltazar; i stvar bijaše istinita, ali određeno vrijeme bijaše dugo; i on razumje stvar i shvati viđenje. Daniel 10,1.

„Stvar“ je hebrejska riječ „dabar“, a „viđenje“ je viđenje „mareh“. Kao prorok, Daniel predstavlja Božji narod posljednjih dana, čije je savršeno ispunjenje sto četrdeset i četiri tisuće. Treća godina Kira smješta Daniela u reformnu liniju koja je započela u vrijeme svršetka 1989. godine. U „one dane“, koji predstavljaju povijest od 1989. do uskoro nadolazećeg zakona o nedjelji u Sjedinjenim Državama, Daniel je tugovao tri tjedna. U reformnoj liniji sto četrdeset i četiri tisuće, razdoblje tugovanja označava tri i pol dana tijekom kojih su dva svjedoka iz jedanaestog poglavlja Otkrivenja mrtva na ulici. Ulica toga velikoga grada Sodome i Egipta, gdje je također bio razapet naš Gospodin, ujedno je i Ezekielova dolina mrtvih suhih kostiju.

U desetom poglavlju Daniel se preobražava u Kristovo obličje te biva triput dotaknut prije nego što Gabriel protumači viđenje koje je Daniel vidio. To je viđenje prouzročilo razdvajanje dviju skupina štovatelja. Vječno evanđelje uvijek proizvodi dvije skupine štovatelja. Daniel je predstavljao skupinu štovatelja prikazanu kao sto četrdeset i četiri tisuće, nasuprot skupini koja je u strahu pobjegla od viđenja.

Prije desetoga poglavlja Gabriel je tri puta došao Danielu kako bi protumačio viđenje. Protumačio je viđenja iz sedmoga i osmoga poglavlja, koja su prikazivala kraljevstva biblijskoga proroštva kako u njihovu političkom očitovanju (sedmo poglavlje), tako i u njihovu religijskom očitovanju (osmo poglavlje). Zatim je u devetome poglavlju Gabriel protumačio proroštvo o dvije tisuće i tristo godina. Gabriel dolazi u desetome poglavlju kako bi dovršio tumačenje koje je ostalo nedovršeno u devetome poglavlju te Danielu pružio tumačenje viđenja koje je proizvelo dvije skupine štovatelja. Gabriel najprije pruža Danielu opći pregled viđenja u četrnaestome retku.

A sada dođoh da ti dam razumjeti što će zadesiti tvoj narod u posljednjim danima; jer se viđenje odnosi još na mnoge dane. Daniel 10,14.

Viđenje Krista, koje je proizvelo dvije skupine štovatelja, predstavlja ono što će snaći Božji narod u posljednjim danima. Tumačenje sedmog i osmog poglavlja bilo je tumačenje povijesti prikazane usponom i padom kraljevstava biblijskog proročanstva, oslikane redom grabežljivim zvijerima i svetišnim životinjama. Tumačenje devetog poglavlja bilo je detaljno raščlanjivanje različitih proročkih razdoblja sadržanih unutar proročanstva o dvije tisuće i tristo godina. Na neki je način viđenje proslavljenog Krista u desetom poglavlju predstavljalo ono što će snaći Božji narod u posljednjim danima. Prije nego što Gabriel započne s detaljnim prikazom povijesti, koji je tumačenje viđenja proslavljenog Krista, podsjeća Daniela da mu je već rekao što to tumačenje predstavlja.

Tada reče: Znaš li zašto sam došao k tebi? Sada ću se vratiti da se borim s knezom perzijskim; a kad ja odem, evo, doći će knez grčki. Daniel 10:20.

Gabriel podsjeća Daniela da mu je u četrnaestom retku rekao da je došao kako bi Danielu dao razumjeti što će zadesiti Božji narod u posljednjim danima, te je očekivao da Daniel sljedeći prikaz proročke povijesti smjesti u taj kontekst. Daniel je od prvoga dana kada je počeo tugovati tražio određeno razumijevanje.

Tada mi reče: Ne boj se, Daniele, jer od prvoga dana kada si upravio svoje srce da razumiješ i da se poniziš pred svojim Bogom, tvoje su riječi bile uslišane, i ja sam došao zbog tvojih riječi. Ali knez kraljevstva perzijskoga protivio mi se dvadeset i jedan dan; no evo, Mihael, jedan od prvih knezova, dođe mi u pomoć; i ja ostadoh ondje kod kraljeva perzijskih. Daniel 10,12.13.

Nakon Danielova tri tjedna žalovanja, ugledao je viđenje Krista, koje je proročki bilo usklađeno s viđenjem Krista kojemu je Ivan na Patmosu bio svjedokom.

„Ni manje ni više nego sam Sin Božji pojavio se Danielu. Ovaj je opis sličan onomu koji je dao Ivan kada mu se Krist objavio na otoku Patmosu. Naš Gospodin sada dolazi s drugim nebeskim glasnikom da pouči Daniela o onome što će se zbiti u posljednjim danima. To je znanje dano

Danielu i nadahnućem zabilježeno za nas, na koje su došli svršeci svijeta.“

„Velike istine koje je objavio Otkupitelj svijeta namijenjene su onima koji traže istinu kao skriveno blago. Daniel je bio čovjek u poodmakloj dobi. Njegov je život protekao usred privlačnosti poganskoga dvora, a njegov um bio je opterećen poslovima velikoga carstva; ipak se od svega toga odvraća kako bi mučio svoju dušu pred Bogom i tražio spoznaju o namjerama Svevišnjega. I kao odgovor na njegove molitve, svjetlo iz nebeskih dvorova bilo je priopćeno onima koji će živjeti u posljednjim danima. S kolikom bismo, dakle, ozbiljnošću trebali tražiti Boga da nam otvori razum kako bismo mogli shvatiti istine donesene nam s Neba.“

„I ja, Daniel, sam vidjeh viđenje; ljudi koji bijahu sa mnom ne vidješe viđenje; ali ih obuze silno drhtanje te pobjegoše da se sakriju... I ne osta u meni snage; moje se lice izobličilo do nagrđenosti i ne zadržah snage.“ Takvo će biti iskustvo svakoga tko je uistinu posvećen. Što jasnije budu njihovi pogledi na veličinu, slavu i savršenstvo Kristovo, to će življe uviđati vlastitu slabost i nesavršenost. Neće imati nikakve sklonosti prisvajati sebi bezgriješan karakter; ono što im se u njima samima činilo ispravnim i lijepim, u usporedbi s Kristovom čistoćom i slavom, pokazat će se jedino kao nedostojno i raspadljivo. Kad su ljudi odvojeni od Boga i kad imaju vrlo nejasne poglede na Krista, tada govore: „Ja sam bez grijeha; ja sam posvećen.“

„Tada se Gabriel pojavio proroku i ovako mu se obratio: ‘O Daniele, ljubljeni mužu, razumij riječi koje ti govorim i uspravi se; jer sada sam poslan k tebi. I kad mi je izgovorio tu riječ, ustao sam dršćući. Tada mi reče: Ne boj se, Daniele; jer od prvoga dana kad si upravio svoje srce da razumiješ i da se poniziš pred svojim Bogom, tvoje su riječi bile uslišane, i ja sam došao zbog tvojih riječi.’”

„Kakva je velika čast iskazana Danielu od Veličanstva Neba! On tješi svojega drhtavog slugu i uvjerava ga da je njegova molitva bila uslišana na Nebu te da je, kao odgovor na tu žarku molbu, anđeo Gabriel bio poslan da djeluje na srce perzijskoga kralja. Vladar se opirao utiscima Duha Božjega tijekom ta tri tjedna dok je Daniel postio i molio se, ali Knez Neba, arkandeo Mihael, bio je poslan da obrati srce tvrdokornoga kralja kako bi poduzeo neku odlučnu mjeru kao odgovor na Danielovu molitvu.“

„A kad mi je govorio takve riječi, oborih lice svoje k zemlji i onijemjeh. I gle, netko kao obličje sinova čovječjih dotače moje usne.... I reče: O čovječe ljubljeni, ne boj se; mir tebi; budi jak, da, budi jak. I kad mi progovori, osnažih se i rekoh: Neka govori gospodar moj, jer si me okrijepio.“ Tolika je bila božanska slava otkrivena Danielu da nije mogao podnijeti taj prizor. Tada je nebeski vjesnik zastro blještavilo svoje prisutnosti i pojavio se proroku kao „netko kao obličje sinova čovječjih“. Svojom božanskom silom osnažio je toga čovjeka čestitosti i vjere da čuje poruku koju mu je Bog poslao.

„Daniel je bio odani sluga Svevišnjega. Njegov dug život bio je ispunjen plemenitim djelima službe za njegova Gospodara. Čistoća njegova karaktera i nepokolebljiva vjernost imaju ravna jedino u njegovoj poniznosti srca i njegovoj skrušenosti pred Bogom. Ponavljamo: Danielov život nadahnuo je prikazivanje prave posvećenosti.” Review and Herald, 8. veljače 1881.

Danielovo iskustvo u desetom poglavlju predstavlja Božji narod u posljednjim danima, koji, poput Daniela i Ivana, razumije Otkrivenje Isusa Krista. Ključ za smještanje Daniela u proročku povijest,

gdje se nalazi njegovo iskustvo, temelji se na činjenici da je bio u žalosti te da je Mihael bio poslan na završetku dvadeset i jednoga dana. U prvom retku Daniel bilježi da je imao razumijevanje i unutarnjih i vanjskih viđenja proroštva. Prije dvadeset i jednoga dana Daniel je imao nepotpuno razumijevanje dvaju viđenja, ali Gabrielovim tumačenjem Daniel u potpunosti shvaća „stvar” i „viđenje” kao različite objave.

„Kako se približavalo vrijeme svršetka sedamdesetogodišnjega sužanjstva, Danielov je um bio duboko zaokupljen Jeremijinim proročanstvima. Vidio je da je blizu vrijeme kada će Bog svome izabranom narodu dati još jednu kušnju; i postom, poniznošću i molitvom usrdno je molio Boga nebeskoga za Izraela, ovim riječima: ‘O Gospodine, Bože veliki i strašni, koji držiš savez i milosrđe prema onima koji te ljube i prema onima koji drže tvoje zapovijedi’; sagriješili smo, počinili bezakonje, činili zlo i bunili se, odstupivši od tvojih uredaba i od tvojih sudova; niti smo slušali tvoje sluge proroke, koji su govorili u tvoje ime našim kraljevima, našim knezovima i našim očevima, i svemu narodu zemlje.’

„Zapazite ove riječi. Daniel ne proglašava vlastitu vjernost pred Gospodom. Umjesto da tvrdi kako je čist i svet, on se poistovjećuje s doista grešnima u Izraelu. Mudrost koju mu je Bog podario bila je toliko uzvišenija od mudrosti mudraca ovoga svijeta koliko je svjetlost sunca koje sja na nebesima o podne sjajnija od najslabije zvijezde. Ipak, razmotrite molitvu koja izlazi s usana ovoga čovjeka tako visoko obdarenoga od Neba. S dubokim poniženjem, sa suzama i s razdiranjem srca, on usrdno moli za sebe i za svoj narod. On otvara svoju dušu pred Bogom, priznajući vlastitu bijedu i priznajući Gospodnju veličinu i uzvišenost.”

„Kakva ozbiljnost i gorljivost obilježavaju njegove molbe! On dolazi sve bliže i bliže Bogu. Ruka vjere pruža se uvis da se uhvati za nepogrešiva obećanja Svevišnjega. Njegova se duša u agoniji bori. I on ima dokaz da je njegova molitva uslišana. Osjeća da je pobjeda njegova. Kad bismo mi kao narod molili kao što je Daniel molio i borili se kao što se on borio, ponizujući svoje duše pred Bogom, doživjeli bismo jednako očite odgovore na svoje molbe kakvi su bili dani Danielu. Čujte kako iznosi svoj slučaj pred nebeskim dvorom:“

„O Bože moj, prigni svoje uho i čuj; otvori svoje oči i pogledaj naša opustošenja i grad koji se zove tvojim imenom; jer ne iznosimo svoje molitve pred tebe zbog svojih pravednosti, nego zbog tvojih velikih milosrđa. Gospodine, čuj; Gospodine, oprosti; Gospodine, poslušaj i učini; ne oklijevaj, radi samoga sebe, Bože moj; jer tvoj grad i tvoj narod zovu se tvojim imenom. I dok sam govorio i molio se, i priznavao svoj grijeh i grijeh svoga naroda, ... sam čovjek Gabrijel, kojega bijah vidio u viđenju na početku, nošen brzim letom, dotače me oko vremena večernjeg prinosa.“

Dok Danielova molitva uzlazi, anđeo Gabriel silazi hitrinom s nebeskih dvorova da mu objavi kako su njegove prošnje uslišane i uslišane odgovorom. Ovaj moćni anđeo poslan je da mu dade vještinu i razumijevanje — da pred njim otvori tajne budućih vjekova. Tako je Daniel, dok je usrdno nastojao upoznati i razumjeti istinu, bio doveden u zajedništvo s glasnikom kojemu je Nebo povjerilo to poslanje.

„Čovjek Božji molio se, ne za zanos ugodnih osjećaja, nego za spoznaju božanske volje. I tu je spoznaju želio ne samo za sebe, nego i za svoj narod. Njegov veliki teret bio je za Izraela, koji,

u najstrožem smislu, nije držao Božji zakon. Priznaje da su sve njihove nesreće došle na njih kao posljedica njihovih prijestupa toga svetoga zakona. Kaže: ‘Sagriješili smo, činili smo bezbožno.... Jer zbog naših grijeha i zbog bezakonja naših otaca, Jeruzalem i tvoj narod postadoše sramota svima koji su oko nas.’ Izgubili su svoj osobiti, sveti karakter kao Božji izabrani narod. ‘Sada dakle, Bože naš, čuj molitvu svojega sluga i njegove prošnje, i obasjaj licem svojim svoje svetište koje je opustošeno.’ Danielovo se srce s usrdnom čežnjom okreće opustošenom Božjem svetišću. On zna da se njegov napredak može obnoviti jedino ako se Izrael pokaje za svoje prijestupe protiv Božjega zakona te postane ponizan, vjeran i poslušan.

Kao odgovor na njegovu molbu, Daniel je primio ne samo svjetlo i istinu koji su njemu i njegovu narodu bili najpotrebniji, nego i uvid u velike događaje budućnosti, sve do dolaska Otkupitelja svijeta. Oni koji tvrde da su posvećeni, a nemaju želju istraživati Pisma niti se u molitvi boriti s Bogom radi jasnijega razumijevanja biblijske istine, ne znaju što je prava posvećenost.

„Svi koji srcem vjeruju Božjoj riječi gladovat će i žeđati za spoznajom njegove volje. Bog je izvor istine. On prosvjetljuje pomračeni razum i daje ljudskom umu snagu da shvati i razumije istine koje je objavio.”

„Daniel je razgovarao s Bogom. Nebo mu je bilo otvoreno. Ali uzvišene počasti koje su mu bile dane bile su rezultat poniženja i usrdnog traženja. Nije mislio, kao što mnogi misle danas, da nije važno što vjerujemo, ako smo samo poštteni i ljubimo Isusa. Istinska ljubav prema Isusu vodit će k najpomnijem i najusrdnijem istraživanju o tome što je istina. Krist se molio da njegovi učenici budu posvećeni istinom. Onaj tko je previše lijen da bi s tjeskobnom, molitvenom ozbiljnošću tragao za istinom, bit će prepušten da prihvati zablude koje će se pokazati propašću njegove duše.“

„U vrijeme Gabrielova posjeta prorok Daniel nije mogao primiti daljnju pouku; ali nekoliko godina poslije, želeći saznati više o predmetima koji još nisu bili potpuno objašnjeni, ponovno se dao na traženje svjetla i mudrosti od Boga. ‘U one dane ja Daniel tugovah tri pune sedmice. Ugodnoga kruha ne jedoh, ni mesa ni vina ne uđe u moja usta, niti se uopće pomazah.... Tada podigoh oči svoje i pogledah, i gle, čovjek neki odjeven u lan, a bedra mu opasana čistim zlatom iz Ufaz. I tijelo mu bijaše kao krizolit, i lice mu kao munja, i oči mu kao luči ognjene, i mišice njegove i noge njegove kao uglačana mjed, a glas njegovih riječi kao glas mnoštva.’

„Ništa manje nego sam Sin Božji ukazao se Danielu. Ovaj je opis sličan onome koji je dao Ivan kada mu se Krist objavio na otoku Patmosu. Naš Gospodin sada dolazi s drugim nebeskim glasnikom da pouči Daniela o onome što će se dogoditi u posljednjim danima. To je znanje dano Danielu i nadahnućem zabilježeno za nas, na koje su došli svršeci svijeta.“ Review and Herald, February 8, 1881.

Tumačenje koje je Gabriel, „nebeski opunomoćeni glasnik“, donosio Danielu bilo je dovršenje tumačenja koje je počeo iznositi Danielu u devetom poglavlju. Metodologija „redak po redak“ zahtijeva da uskladimo tumačenje i pripadajuće okolnosti i devetog i desetog poglavlja zajedno, kako bismo ispravno razlučili proročki prikaz. Upravo se u tom tumačenju sjedinjuju viđenja rijeka Ulaja i Hiddekela.

Daniel je iz knjiga Jeremije i Mojsija razumio da je izbavljenje Božjega naroda blizu. Time Daniel predstavlja Božji narod posljednjih dana koji razumije da je konačno izbavljenje Božjega naroda blizu. Taj će narod posljednjih dana prepoznati da je bio duhovno raspršen, kao što je to predstavljeno Danielom, koji je bio raspršen u ropstvo sedamdesetogodišnjega sužanjstva u Babilonu. Tada će razumjeti da oni, poput Daniela, moraju očitovati odgovor na svoje raspršeno stanje koji je u skladu s lijekom predstavljenim „sedam puta” iz dvadeset i šestoga poglavlja Levitskoga zakonika.

Kada se iskustvo poniznosti koje predstavlja Daniel, a koje zahtijeva lijek iznesen u Levitskom zakoniku dvadeset i šest, očituje u posljednjim danima, Božji narod posljednjih dana već će tugovati tijekom određenoga vremenskog razdoblja. To vremensko razdoblje završava kada arkandeo Mihael siđe.

Nastavit ćemo ovo proučavanje u sljedećem članku.

I poginut ćete među poganima, i zemlja vaših neprijatelja proždrijet će vas. A oni od vas koji preostanu kopnjet će zbog svoje bezakonosti u zemljama svojih neprijatelja; i također će kopnjeti zajedno s njima zbog bezakonosti svojih otaca. Ako priznaju svoju bezakonost i bezakonost svojih otaca, sa svojim prijestupom kojim su mi zgriješili, i da su također hodili protiv mene; i da sam i ja hodio protiv njih te ih doveo u zemlju njihovih neprijatelja; ako se tada ponizi njihovo neobrezano srce i ako tada prihvate kaznu za svoju bezakonost: tada ću se spomenuti svoga saveza s Jakovom, i također svoga saveza s Izakom, i također svoga saveza s Abrahamom spomenut ću se; i spomenut ću se zemlje. Zemlja će također ostati bez njih i uživati će svoje subote dok bude ležala opustošena bez njih; a oni će prihvatiti kaznu za svoju bezakonost, jer su, doista jer su, prezreli moje sudove i jer se njihovoj duši gadili moji propisi. Pa ipak, uza sve to, kad budu u zemlji svojih neprijatelja, neću ih odbaciti niti ću ih se gnušati da ih sasvim uništim i da raskinem svoj savez s njima, jer ja sam Gospodin, njihov Bog. Nego ću se radi njih spomenuti saveza njihovih predaka, koje sam izveo iz zemlje egipatske pred očima pogana, da im budem Bog: ja sam Gospodin. Levitski zakonik 26:38–45.